

Kommunala avtalsdelegationen

Handläggare
Jesper StrandvikDatum
2019-11-18

Mottagare

Kommunerna och kommunalförbunden på Åland

Den nya arbetstidslagen och dess ikraftträdande

Den nya arbetstidslagen för anställda i arbetsavtalsförhållande (FFS 872/2019) träder i kraft 1.1.2020. Genom lagen upphävs arbetstidslagen från 1996 (FFS 605/1996).

Observera att för anställda i tjänsteförhållande gäller fortfarande Landskapslag om tillämpning i landskapet Åland av arbetstidslagen (1998:44).

Den nya lagen bygger i stora drag på samma slags reglering som den gällande arbetstidslagen, men strukturen har ändrats.

Lagen har fortfarande ett vitt tillämpningsområde och tillämpas allmänt på arbete som utförs i arbetsavtals- eller tjänsteförhållanden, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag eller i den ovannämnda åländska lagen. Undantagen från arbetstidslagens tillämpningsområde har preciserats en aning. Lagen tillämpas liksom den gällande lagen på merparten av det arbete som utförs i kommunsektorn.

Även om lagen i stor utsträckning bygger på regleringen i den gällande arbetstidslagen, avviker många lagbestämmelser i någon mån från bestämmelserna i gällande lag. Till exempel har maximiantalet övertidstimmar ersatts med maximal arbetstid, bestämmelserna om nattarbete och periodarbete har uppdaterats och bestämmelsen om dygnsvila har ändrats. Dessutom har det införts bestämmelser om utökad flexitid, som är en ny arbetstidsmodell, och en bestämmelse om arbetstidsbanker.

Avtalsbestämmelserna i AKTA 2018–2019 iakttas till avtalsperiodens slut

Avtalsbestämmelserna om arbetstid i kap. III i det allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet iakttas till avtalsperiodens slut, dvs. t.o.m. 30.4.2020.

Liksom den gällande arbetstidslagen ger också den nya lagen stora möjligheter att avvika från lagens bestämmelser genom kollektivavtal. De kommunala kollektivavtalen innehåller många olika bestämmelser om arbetstid. Endast de bestämmelser i arbetslagen som behandlas närmare nedan börjar tillämpas i kommunerna och kommunalförbunden 1.1.2020.

Avtalsparterna utreder i ett senare skede vilka ändringar som behöver göras i avtalsbestämmelserna till följd av den nya lagen.

Lagbestämmelser som träder i kraft 1.1.2020 inom tillämpningsområdet för AKTA

I AKTA 2018–2019 kap. III § 2 mom. 1 finns det en informativ laghänvisning som anger vilka bestämmelser i den gällande arbetstidslagen som tillämpas inom det allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalets tillämpningsområde. De lagbestämmelser som räknas upp i detta moment ersätts av bestämmelserna i den nya lagen. De träder i kraft inom tillämpningsområdet för det allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet 1.1.2020. (BILAGA 2 Förteckning över bestämmelser som ändras)

Betydande förändringar i praktiken är lagbestämmelsen om dygnsvila och lagbestämmelsen om antalet på varandra följande nattskift i periodarbete, som ändras från sju till fem.

Dessutom innehåller arbetstidslagen helt nya bestämmelser. Till dem hör bestämmelserna om utökad flexitid och lagstadgade arbetstidsbanker. Också dessa bestämmelser träder i kraft 1.1.2020.

Övergångsbestämmelser om tillstånd till undantag och maximal arbetstid

I 49 § i arbetstidslagen ingår en bestämmelse om giltighetstiden för sådana tillstånd till undantag som beviljats med stöd av arbetstidslagen (FFS 605/1996). Detta behandlas närmare i bilaga 1.

Arbetstidslagen innehåller nya bestämmelser om den maximala arbetstiden och uppföljningen av den. Bestämmelserna ersätter de tidigare bestämmelserna om det maximala antalet övertidstimmar. Den maximala arbetstiden ska börja följas upp senast 1.1.2021.

Andra kommunala kollektivavtal

Den nya arbetstidslagen innebär ingen ändring i arbetstidsbestämmelserna för undervisningspersonal som omfattas av UKTA.

Arbeten som omfattas av det kommunala arbetskollektivavtalet för timavlönade (TIM-AKA 2018–2019) hör nästan utan undantag till arbetstidslagens tillämpningsområde. Undantag utgör vissa skogs- och skogsförbättringsarbeten. I cirkulärbilaga 3 anges vilka nya bestämmelser i arbetstidslagen som blir tillämpliga i kommunerna och kommunalförbunden 1.1.2020 och till vilka delar bestämmelserna i TIM-AKA tillämpas tills avtalsperioden går ut.

Inom tillämpningsområdet för det kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet för teknisk personal (TS 2018-2019) finns det skäl att lägga märke till de bestämmelser som gäller tillstånd till undantag (dispens), inklusive övergångsbestämmelsen. Bestämmelserna behandlas närmare i bilaga 1.

Kommunala avtalsdelegationen och huvudavtalsorganisationerna är överens om innehållet i detta cirkulär.

KOMMUNALA AVTALSDELEGATIONEN

Med vänlig hälsning

Jesper Strandvik
Avtalschef

Cirkuläret som PDF

Regeringens proposition och arbetstidslagen

<https://www.finlex.fi/sv/esitykset/he/2018/20180158.pdf>

Bilagor

1. Centrala bestämmelser i den nya arbetstidslagen (FFS 872/2019) och hur de tillämpas i kommunsektorn
2. AKTA kap. III § 2 mom. 1
3. Tabell över bestämmelserna i TIM-AKA som tillämpas till avtalsperiodens slut (30.4.2020) och bestämmelserna i den nya arbetstidslagen som blivit tillämpliga 1.1.2020